

ZAPISNIK
sa 37. sjednice Odbora za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore,
održane 4. novembra 2014. godine

Sjednica je počela u 14 sati.

Sjednicom je predsjedavao dr Halil Duković, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi/ce Odbora: Husnija Šabović, doc. dr Srđa Popović, prim. dr Izet Bralić, Kemal Zoronjić, Ljerka Dragičević, Snežana Jonica, mr Dritan Abazović i dr Ljiljana Đurašković, zamjenica predsjednika Odbora.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici Milutin Đukanović i dr Radovan Asanović.

Sjednici su po pozivu, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore prisustvovali: Šučko Baković, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zdenka Perović, sekretarka Institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Nikola Vukićević, generalni direktor Direktorata za budžet Ministarstva finansija, Mersudin Gredić, sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava, dr Jovan Kojičić, sekretar Savjeta za zaštitu od diskriminacije, Ana Šćepanović Vukotić, predstavnica Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori i Milan Radović, koordinator programa ljudskih prava u NVO „Građanska alijansa“.

Sjednicu su pratili predstavnici medija.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković je uputio izvinjenje zbog odlaganja početka sjednice sa 12 na 14 časova i naveo da je razlog odlaganja molba Ministra finansija koji je još uvijek na sjednici Vlade na kojoj se razmatra Predlog budžeta i obavijestio je o kašnjenju. Iz tog razloga, Predsjednik Odbora je predložio da se izmijeni redosljed tačaka dnevnog reda, i da se prva predložena tačka dnevnog reda „Predlog zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2015. godinu“ razmatra druga po redu, jer se nada da će u međuvremenu stići i Ministar finansija. On je obavijestio prisutne da je Odboru neposredno uoči početka sjednice upućen Dopis od Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore u vezi sa Predstavkom koja je u Predlogu dnevnog reda i zamolio da se Dopis iz institucije Zaštitnika podijeli članovima Odbora.

Poslanica Snežana Jonica je predložila da se tačka dva, odnosno sada, na osnovu predloga Predsjednika Odbora, tačka jedan, briše sa dnevnog reda. Saopštila je da će morati nažalost da poređa stvari po stoti put na ovom Odboru da bi se podsjetili nekih stvari. Podsjetila je da je Socijalistička narodna partija tražila prilikom izmjena Poslovnika Skupštine Crne Gore da se uvede novi Odbor za predstavke i pritužbe. U nekim kompromisima koji su pravljani, umjesto novog odbora propisano je da nadležnost Odbora za ljudska prava i slobode bude, između ostalog, razmatranje predstavki i pritužbi građana. Saopštila je da je nakon toga na jednoj sjednici Odbora za ljudska prava u prošlom sazivu, sticajem okolnosti, slučajno ili namjerno, u njenom odsustvu, donijeto tumačenje, odnosno Mišljenje (primjedba: nije riječ o mišljenju, već o Zaključku Odbora) kako se ta nadležnost Odbora primjenjuje. Jonica je izjavila da je Mišljenje (primjedba: nije riječ o Mišljenju, već o Zaključku Odbora) takvo da se ta nadležnost Odbora primjenjuje tako da Odbor bude kurir, što nema veze sa osnovnim smislom predloga da se ovaj Dom bavi predstavkama i pritužbama građana. Poslanica Jonica je navela da kada je SNP predlagao uspostavljanje tijela koje se bavi predstavama i pritužbama građana, cilj je bio da, kako građani neposredno biraju poslanike, imaju priliku da ih neposredno upoznaju i sa primjenom zakona koje donose, ali, možda i sa nekim normama koje učestalo dovode do kršenja njihovih prava kako bi poslanici bili u prilici da kroz nadzor nad primjenom zakona konstatuju kakva je primjena zakona, kao i da putem donošenja zakona ispravljaju greške koje eventualno postoje i da se upućuju drugi organi da ispravljaju greške. Ono što je na ovom

Odboru urađeno u prošlom sazivu, kada se davalo mišljenje o tome da nadležnost za predstavke i pritužbe bude da sve što Odboru stigne prosljeđuje Ombudsmanu, poslanica Jonica je okarakterisala da je Odbor sam sebe nazvao „kurirom“, a da poslije kontroliše šta je uradio Ombudsman. Poslanica Snežana Jonica smatra da se tad, kad se pisalo i donosilo Mišljenje (primjedba: Zaključak Odbora), zaboravilo da je Ombudsman ustavna kategorija i da postoji jasno definisan način na koji Odbor može da se bavi radom Ombudsmana, a to je putem razmatranja Izvještaja koji Zaštitnik podnosi Skupštini. Smatra da se pojedinačnim odlukama i postupanjem Ombudsmana niti može, niti smije, niti treba baviti, jer bi se onda u ovom Odboru, gdje su se poslanici u jednom mandatu trudili da ojačaju instituciju Ombudsmana, ovakvim postupanjem urušilo prethodno izgrađeno. Poslanica Jonica je navela da je ovo prvi put da se ima u proceduri da se neko, konačno, obratio predstavkom, da je predstavka kurirski dostavljena Instituciji Ombudsmana i da je ista vraćena nazad i sad Odbor treba da razmatra da li je Ombudsman postupio kako treba i na taj način da Odbor bude viša instanca Ombudsmanu, što bi, po njenom mišljenju, obesmisliło sve što je Odbor za ljudska prava i slobode uradio u izgradnji nezavisnih institucija koje treba da se bave ljudskim pravima i slobodama.

Poslanica Jonica je navela dvije specifičnosti koje je zapazila u ovoj priči. Jedna specifičnost je da se Predstavka odnosi na Skupštinu, a druga, u tome da je bilo potrebno da se, po njenom mišljenju, uz opasku da joj se ne zamjeri, Sekretarka Odbora izuzme iz pripreme Informativnog pregleda po ovom pitanju, zbog povezanosti koja postoji u odnosu na određena zainteresovana lica po pitanju ove Predstavke. Jonica je ocijenila da se neke stvari stavljaju na dnevni red Odbora zato što je neko manje ili više zainteresovan za to, ne želeći da ulazi u to da li je to razlog, ali smatra da se pomenuto može protumačiti na takav način. Jonica je podsjetila da su članovi Odbora dobili jako ažuran, na više strana, Informativni pregled po ovom pitanju, a da ona, godinu i po moli sve da se nađe vremena da se održi kontrolno saslušanje u vezi sa trošenjem sredstava Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Ona je pomenula 30 miliona eura koje je Vlada Crne Gore „uzela“ od lica sa invaliditetom i potrošila negdje drugo, a da se oko toga ne vodi briga, iako smatra da svi nastoje da kažu da se solidarišu sa problemima sa kojima se suočavaju lica sa invaliditetom. Dodala je da se godinu i po dana, prema Planu Odbora nema vremena za to, a da se danas ima vremena za priču koja je, po njenom mišljenju, vrlo specifična.

Poslanica Snežana Jonica je saopštila da, ako se zaista odluči da ovo bude prva tačka, ona nikako ne želi da na takav način derogira Instituciju Ombudsmana i učestvuje u takvom načinu rada Odbora i u primjeni Mišljenja (primjedba: Zaključak Odbora), koje, kako kaže, treba da služi na obraz ovoj Skupštini i ovom Odboru iz vremena kad ga je donio. Zahtijevala je da joj se dozvoli mogućnost da zna u kom trenutku će se Odbor baviti onim što je tema rada Odbora, a to je budžet Zaštitnika, pa će u tom dijelu učestvovati u radu sjednice. Zaključila je da je njen predlog da se tačka koja je u Predlogu dnevnog reda navedena kao druga, briše sa Dnevnog reda.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je saopštio da je očigledno da postoji nekih nedoslednosti u stavovima poslanice Snežane Jonice, jer se ona prvo zdušno zalagala da upravo ovakve predstavke budu tema na sjednicama Odbora. Podsjetio je da su se još u prethodnom sazivu zaštitili, jer nema uslova da bi se predstavke razmatrale na kvalitetan način, a osim toga Poslovnik Skupštine Crne Gore ne dozvoljava da se donose stavovi, već samo zaključci, što znači da poslanici nemaju moć da odlučuju o predstavkama na pravi način. Sa druge strane, donešeni su Zaključci koji štite prije svega Instituciju Ombudsmana i njegovu samostalnost u radu. Jer, ako bi građani slali predstavke i Odboru i Ombudsmanu, pitanje je da li bi se znalo kome građani treba da ih pošalju. Predsjednik Odbora je istakao da je jasno i decidno navedeno da Odbor obavlja samo kontrolnu funkciju. Podsjetio je da se sve predstavke građana, što je definisano Zakonom, upućuju Ombudsmanu. Jedino ukoliko građani budu nezadovoljni postupanjem Ombudsmana, Odbor će razmatrati te predstavke. On je rekao da Odbor ima to pravo, jer postoji Zaključak i podsjetio poslanicu Jonicu da je i njena partija, u

prošlom sazivu, podržala pomenuti Zaključak i da je Odbor za ljudska prava i slobode u 25. sazivu Skupštine Crne Gore potvrdio ovaj Zaključak na samom početku rada, kao i da se Odbor samo time rukovodio. Predsjednik Odbora je naveo da je ovo prvi put da je neko izrazio žaljenje na rad Ombudsmana i zbog toga je ta tačka u Predlogu dnevnog rada. Istakao je da je to definisano Poslovnikom i smatra da bi, ukoliko bi tu tačku izuzeli iz Dnevnog reda, time prekršili Poslovník, a samim tim kontrolna uloga ovog Odbora bi bila dovedena u pitanje. Zbog toga smatra da ova tačka treba da bude tačka dnevnog reda i da svi treba da se izjasne po tom pitanju.

Predsjednik Odbora je saopštio da je predložio dvije tačke dnevnog reda - prva će, ukoliko budu saglasni članovi Odbora, biti Predstavka upućena Odboru za ljudska prava i slobode od NVO „UPIS“ (Udruženje priređivača igara na sreću), koja bi, zbog trenutne odsutnosti Ministra finansija bila prva tačka Dnevnog reda, a druga tačka Dnevnog reda bi bila „Predlog zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2015. godinu“.

Poslanica Snežana Jonica je ponovila predlog da se tačka briše sa dnevnog reda i podsjetila da se na izjašnjavanje stavljaju prvo predlozi za brisanje tačaka, a zatim ostalo.

Poslanik mr Dritan Abazović je izjavio da je saglasan sa predlogom poslanice Jonice za brisanje tačke sa dnevnog reda, i dodao da nema ništa protiv da se ovakve predstavke nađu na dnevnom redu, ali mu je ovaj nadzor nad radom Ombudsmana i ova vrsta monitoringa neprihvatljiva. Mišljenja je da je Predsjednik Odbora jednostavno bio izložen pritisku da se ova tačka stavi na dnevni red, jer je navedena organizacija dobila presudu i dodao da ne zna šta Odbor treba da komentariše, postupanje Ombudsmana, oni imaju presudu, Ombudsman ih je, koliko može da zaključi, uputio na sud i sud je sve riješio, a članovi Odbora mogu subjektivno da komentarišu na ovaj ili onaj način. Abazović je izjavio da s druge strane misli da ne bi bilo s goreg, ako Predsjednik Odbora želi da zaštiti poslanike od ove nevladine organizacije, pa da vidi kakav odnos imaju prema poslanicima kroz slikokaze i svakodnevno maltretiranje kroz e-mail poruke i tako dalje. Dodao je da ne zna koji su to motivi bili i kolika je potreba da se ova tačka prilično brzo nađe na dnevnom redu. Imaju presudu, Skupština će izvršiti svoje obaveze, morati da izvrši svoje obaveze prema njima. Poslanik Abazović je ponovio da mora da se solidariše sa poslanicom Jonicom i ne želi da učestvuje u ovom radu, a ne želi ni da se vrati više na sjednicu, jer ne može da vjeruje da je toliki značaj dat jednoj predstavi. On je podsjetio da se ovdje glasalo da nema kontrolnog saslušanja povodom afere „Snimak“ i zapitao zašto o ovakvim stvarima treba da se bavi na ovaj način. Navodeći da mu se čini da ima nešto skromnog demokratskog kapaciteta i da ne želi da ugrožava ničija ljudska prava, saopštio je da ovo što se dešava, po njemu, je politički motivisano i zna se iz kojih centara, ponavljajući da je neprimjereno da se Odbor tim bavi. Abazović je zaključio da ukoliko se bude željelo da se ova tačka stavi na dnevni red, on će glasati protiv i poželio je puno uspjeha u daljem radu.

Zamjenica predsjednika Odbora, dr Ljiljana Đurašković se takođe solidarizovala sa kolegama, ocjenjujući da je pravni proces u toku, donešena je sudska odluka i sasvim je suvišno da Odbor o ovom raspravlja.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je pojasnio da Odbor nema prava da donosi odluke da li je neko diskriminisan ili nije. Dodao je da u ovom slučaju Odbor uopšte ne interesuje sudska odluka, već je obaveza Odbora prihvaćena usvajanjem Poslovnika Skupštine Crne Gore. Predsjednik je zaključio da ukoliko se ova tačka ne nađe na dnevnom redu, to će značiti da Odbor radi protiv Poslovnika, kao i da se u radu ne pridržava odredaba Poslovnika. Da li je neko diskriminisan ili ne, samo dvije institucije imaju pravo da kažu, a Odbor nije ta institucija. Te dvije institucije su institucija Ombudsmana i Sud. Sud je rekao svoje, a Odbor, kao kontrolni mehanizam interesuje da li su Zakoni koji su donijeti u Skupštini: Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Zakon o zabrani diskriminacije, potpuno ispoštovani u ovom procesu, ponavljajući da je to obaveza Odbora po Poslovníku Skupštine, shodno kontrolnoj funkciji Skupštine. Odbor interesuje da li je ispoštovana cijela zakonska procedura što se tiče

Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore i Zakona o zabrani diskriminacije, da li je sve postupano po tome, jer je to kontrolna funkcija. Duković je kazao da mu nije jasno zbog čega se članovi Odbora plaše da ispituju da li je sve urađeno po Zakonu, jer je to obaveza koja je protekla iz Poslovnika Skupštine Crne Gore koju su svi jednoglasno na plenumu zauzeli.

Saopštio je da poslanici izgleda zaboravljaju neke stvari i podsjetio na Zaključke koji su i u ovom sazivu potvrđeni, prilikom dolaska prve predstavke i kad su se članovi Odbora dogovorili da nastave tako da rade, citirajući da je Odbor za ljudska prava i slobode zaključio:

1. Da predstavke i obraćanja građana i pravnih lica upućene Odboru za ljudska prava i slobode razmatra tek nakon što predstavke razmotri nadležna institucija, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, a građani budu nezadovoljni postupanjem Zaštitnika po određenoj predstavci;

2. Ovo s toga, što se Odbor neće miješati u nadležnost Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i narušavati nezavisnost ove institucije, kojoj je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", Broj: 42/11-Poglavlje V-POSTUPANJE; čl. 28-46") utvrđeno pravo građana da se za povredu prava mogu obraćati Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore;

3. Sva obraćanja građana upućena Odboru za ljudska prava i slobode, prosljediće se instituciji Zaštitnika, kako bi on, shodno Zakonu o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, postupio po njima, a ukoliko se građani budu žalili na postupanje Zaštitnika, Odbor će u tim slučajevima djelovati u skladu sa svojom kontrolnom i nadzornom ulogom i

4. Drugaćijim postupanjem, s jedne strane, stvorili bi se problemi u funkcionisanju institucije Ombudsmana i samog Odbora, a sa druge, ni sami građani ne bi znali kome da se obrate, zbog čega se smatra ispravnim i logičnim da se na navedeni način postupa po predstavkama i žalbama građana upućenim Odboru."

Predsjednik Odbora je mišljenja da je tu sve jasno.

Poslanica Snežana Jonica je sa žaljenjem konstatovala da onaj ko je „sricao“ to Mišljenje (primjedba: Zaključak Odbora) ili nema veze sa ljudskim pravima i sa tim što je ustavna uloga Ombudsmana ili je stvarno htio da ismije Instituciju Ombudsmana i Skupštinu Crne Gore. Jonica je naglasila da je Zakonom o Zaštitniku jasno propisano u kom dijelu počinje nadzorna funkcija Skupštine Crne Gore i Odbora i ona je jasno definisana kroz Izvještaj i način podnošenja Izvještaja. U vezi sa postupanjem po predstavkama nakon što postupi Zaštitnik, odnosno razmatranjem da li je Ombudsman dobro odlučio po predstavkama građana nakon što on to uradi po pojedinačnim predstavkama, upitala je da li time hoće da se od Odbora za ljudska prava i slobode napravi druga instanca u odnosu na Ombudsmana, komentarišući da to veze nema sa životom i veze nema sa pravom, ni sa Ustavom Crne Gore i istakla je da ne može da vjeruje da je to nekom palo na pamet da napiše, naglašavajući da su to bili razlozi zbog kojih se lomila da li više da učestvuje u radu Odbora za koji je, kako joj se čini, njenim predlozima u prošlom mandatu, doprinijela da počne da se pominje u izvještajima Evropske komisije o napretku. Ponovila je da to da Odbor nakon Ombudsmana odlučuje po pojedinačnim predstavkama da li je Ombudsman dobro odlučio je kao da je uvedena druga instanca, kao što u sudovima postoje osnovni i viši, ovdje je uvedeno da je Odbor viša instanca Ombudsmanu, a Ombudsman je ustavna kategorija koja je apsolutno zaokružena, sa jasno utvrđenim mandatom da štiti prava i slobode građana i jasno je definisano da se nadzor vrši podnošenjem Godišnjeg izvještaja. Kada Odbor ocijeni za određenu oblast kršenje ljudskih prava i sloboda ili ostvarivanja, može da traži podnošenje posebnog izvještaja. Tu je jasno definisano gdje postoji kontrolni mehanizam i na koji način se može vršiti. Davno je rekla da to Mišljenje (primjedba: Zaključak Odbora) može da napiše neko ko ima ili lošu namjeru ili je „operisan“ od ljudskih prava i od poznavanja uloge Ombudsmana u bilo kojem sistemu, a naročito u crnogorskom. Poslanica Jonica je upozorila kolege da ako danas dozvole da pokušaju da budu druga instanca Ombudsmanu nakon postupanja po pojedinačnim odlukama, po tom Mišljenju koje je neko, u nekom trenutku donio u ovom Odboru, naglasivši da je Mišljenje jedno, a Poslovnik drugo i da u

Poslovniku ne piše, ovaj Odbor će u potpunosti obesmisлити sve što je prethodno radio i dobro će se zapitati da li će više imati potrebu da učestvuje u radu ovog Odbora, jer to više neće biti Odbor za ljudska prava.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković se obratio poslanici Snežani Jonici govoreći joj da je za ovakvu odluku i ona glasala, a poslanica Jonica je odgovorila da ona za tu odluku nije glasala.

Predsjednik Odbora je podsjetio na član 44 Poslovnika Skupštine Crne Gore kojim se definiše da Odbor, između ostalog, „*razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana; prati ostvarivanje dokumenata, mjera i aktivnosti za unaprjeđivanje nacionalne, etničke i druge ravnopravnosti, posebno u oblasti obrazovanja, zdravstva...*“ On je naglasio da je riječ o aktu koji je Skupština donijela da bi zaštitila Ombudsmana. Duković je kazao da se kontrolna uloga ne ogleda u tome da Odbor donese odluku da li je neko diskriminisan, ili nije, ali sprovođenje zakona jeste i da se provjeri da li se postupa po Zakonu. Predsjednik Odbora je tražio objašnjenje zbog čega se bježi od toga, zbog čega se želi da se izbjegne ova rasprava, uzimajući u obzir da je možda donešen loš zakon koji treba mijenjati ili dopuniti, ali je potrebno vidjeti da li je sve urađeno po Zakonu. On je naglasio da se Nevladina organizacija obratila i da je cijela procedura ispoštovana, a da je na kraju Predstavka opet došla do Odbora. Po Poslovniku je Odbor u obavezi da to uradi. Predsjednik Odbora je istakao da je pomenuti Zaključak Odbora za ljudska prava i slobode o postupanju po predstavkama donešen 5. juna 2012.godine i na samom početku ovog saziva kad je dostavljena prva predstavka jednoglasno je usvojen isti Zaključak. Naglasio je da se ne smiju selektivno pridržavati u razmatranju akata. Na primjedbu poslanice Jonice da ona nije glasala za pomenuti Zaključak, rekao je da je on donešen jednoglasno, ali da ne ulazi u to da li je poslanica Jonica bila prisutna na sjednici. On je ostavio mogućnost da, ukoliko ona smatra da treba da se mijenja donešeni Zaključak, to može da se stavi na dnevni red, ali nekih stvari koje su sami donijeli, ne mogu se nekad pridržavati, a nekad ne pridržavati.

Poslanik Kemal Zoronjić je podržao kolege povodom skidanja tačke 2 sa Predloga dnevnog reda. Smatra da poslanici mogu da raspravljaju o izvještajima o radu Ombudsmana i to su uradili za 2012. i 2013. godinu i koliko se sjeća, svi su to usvojili i usvojili su ih jednom značajnom većinom u Parlamentu. On kao poslanik želi da zaštiti Zaštitnika, odnosno instituciju Zaštitnika kao ustavnu kategoriju od poslanika, jer mu ne pada na pamet da on, kao poslanik raspravlja o nekim predstavkama o kojima je Zaštitnik već donio odluku ili je uputio. Podsjetio je da je u 2013. godini bilo oko 613 predstavki, od čega je oko 512 razmatrano, odnosno riješeno, a oko 99 ili 100 nije riješeno. Ako se ovako krene onda će se svake sedmice imati po jedna sjednica gdje će se raspravljati o svim ovim predstavkama, žalbama i tako dalje.

(Poslanik Husnija Šabović je u toku utvrđivanja Dnevnog reda napustio sjednicu Odbora.)

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je kazao da će se, kao što je običaj u demokratiji, uvijek poštovati mišljenje većine i ukoliko većina izglasa da se ova tačka skloni sa dnevnog reda, to će, naravno, biti i učinjeno. Citirao je izvod iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu koji se tiče Institucije Ombudsmana, a u kome je navedeno da Evropska komisija „*izaziva zabrinutost u pogledu sposobnosti institucije da ispuni svoj široki djelokrug aktivnosti i efikasno rješava pritužbe. U konkretnim slučajevima diskriminacije malo je pratećih aktivnosti usmjerenih ka rješavanju pritužbi.*“ Duković smatra da ukoliko, kao što je slučaj, Evropska komisija konstatuje probleme u radu Institucije Zaštitnika, to je dobar povod da Odbor za ljudska prava i slobode ovo uzme u razmatranje. Smatrao je da radeći po Poslovniku ova tačka treba da se nađe na dnevnom redu. Većina je većina, ona treba da odluči i kako odluči većina, tako će nastaviti da radi. Još jednom je naglasio da je ovo Poslovníkom definisano. Sami članovi Odbora su definisali Zaključke koji su ponovo potvrđeni na početku

rada ovog saziva, po tome su radili, a po tom Zaključku i Poslovniku Skupštine Crne Gore ova tačka se našla na dnevnom redu. Shodno Poslovniku i Zaključcima koji su donešeni, a potom osnaženi na početku ovog saziva, smatra da ova tačka treba da se nađe na dnevnom redu, ali većina je većina i ona će odlučiti. Ukoliko se ovako bude rješavalo, da se ubuduće nijedna predstavka neće razmatrati, Predsjednik je upitao da li je to dobro za Odbor za ljudska prava i slobode, da li je dobro da se Odbor ne miješa u postupke diskriminacije, jer se u ovom baš navodi akt diskriminacije, što je i sudski potvrđeno. Međutim, Odbor ne interesuju sudske odluke, već zakoni i njihova implementacija. Još jednom je ponovio da je demokratija većina i radiće onako kako većina odluči.

Poslanik dr Izet Bralić je citirao rečenicu iz Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu gdje se navodi da: *“Kapaciteti Kancelarije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda ostaju ograničeni u pogledu kako ljudskih tako i finansijskih resursa”*, dodajući da ovaj Odbor ne bi smio sebi da dozvoli luksuz da Ombudsmana dodatno ograniči nekim svojim aktivnostima. Bralić je prokomentarisao da ulogu ovog Odbora vidi u doprinosu u jačanju svih institucija koje će pospješiti ljudska prava u Crnoj Gori i zaključio da ova tačka ne bi trebalo danas da se nađe na dnevnom redu, ali da ista može biti predmet analize ovog Odbora u Izvještaju koji će se usvojiti početkom naredne godine i da ovo može da bude predmet rasprave u okviru Godišnjeg izvještaja. On je kazao da bi ovako doživio ulogu Odbora kao vršenje pritiska, ali selektivno po određenim predmetima, o čemu je govorio i poslanik Zoronjić. Poslanik Bralić je rekao da bi bilo jako dobro i u pravcu dobre prakse da ova tačka bude skinuta sa dnevnog reda jer bi se na taj način zaštitila i nevladina organizacija i rad Ombudsmana i doprinijeli jačanju Institucije Ombudsmana.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je saopštio da tema današnje rasprave nije ova nevladina organizacija, već zakoni koje su donijeli u ovoj Skupštini.

Poslanik mr Dritan Abazović navodeći da je Predsjednik Odbora rekao da je Sud utvrdio da je bilo diskriminacije, upitao je da li Odbor sad nekom odlukom treba da potvrdi da je Sud pogriješio ili da potvrdi ono što je Sud već donio, jer ne vidi nikakvu logičku vezu u tome. Treba li sad ovdje većinom glasova da kaže da nije bilo diskriminacije ako je Sud rekao da jeste ili da potvrde da je bilo. Dodao je da misli da je situacija jasna i izrazio zadovoljstvo zbog saglasnosti kolega da se ova tačka ne nađe na ovaj način na dnevnom redu.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je još jednom ponovio da Odbor ne donosi odluku da li je učinjena diskriminacija ili ne i da to pravo imaju isključivo Institucija Zaštitnika i sud. Duković je podsjetio da je promjenom Zakona vraćeno što je bilo već u Zakonu o Zaštitniku i Zakonu o zabrani diskriminacije i institut Ombudsmana definisan kao Nacionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije. Istakao je da nažalost nemamo odluku Ombudsmana, ali imamo odluku Suda. Odbor interesuje da li je taj preventivni mehanizam zakazao, interesuje ga implementacija Zakona. Istakao je da Odbor ne odlučuje o tome da li je učinjena diskriminacija i da Odbor nema pravo, niti zakonsko ovlašćenje da odlučuje o tome da li je neko diskriminisan ili ne. Nažalost, ne postoji odluka Ombudsmana, već suda i zaključio je da Odbor interesuje da li je preventivni mehanizam zakazao, kao i implementacija zakona. Dakle, pitanje je da li Nacionalni preventivni mehanizam, onako kako je definisan Zakonom, obavlja svoju funkciju i da li je ovdje odradio. Kazao je i da je možda razlog i ono što je pomenuo poslanik Bralić- da Kancelarija Ombudsmana nema kapacitet.

Predsjednik Odbora je predložio, ukoliko nema dodatnih komentara, da se predlog da se *Obavještenje i Poziv NVO „UPIS“ povodom njihove Predstavke- Urgencije/Zahtjeva- Poziva da se postupi po Predstavci*, briše sa dnevnog reda, dodajući da smatra da se na taj način krši Poslovnik i da će iz tog razloga u zapisniku poimence biti navedeno ko je bio „za“, a ko „protiv“. Ponovio je da je Poslovnikom Skupštine Crne Gore koji su svi usvojili dato Odboru da razmatra predstavke građana i još jednom uputio na Zaključke Odbora koje su usvojili da nakon Ombudsmana kada se neko žali na rad Ombudsmana jedino tu Predstavku razmatraju na sjednici Odbora. Predsjednik Odbora je još jednom uputio na nadležnost Odbora iz člana 44

Poslovnika, citirajući da Odbor „*razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica*“ i navodeći da su poslanici sad protiv toga. Poslanica Snežana Jonica je prokomentarisala da nema potrebe da joj se čita Poslovnik i ono što je ona predložila.

Poslanica Snežana Jonica smatra da su Poslovnik Skupštine Crne Gore i Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore prekršeni kada je donešeno Mišljenje Odbora da se predstavke i pritužbe upućene ovom Odboru, Odbor kao kurirska služba prosleđuju Ombudsmanu, a da eventualno nakon toga, ako ustavna kategorija ne odradi svoj posao, Odbor bude druga instanca. Jonica je kazala da je ona bila predlagač norme iz člana 44 Poslovnika, ali da će, iz više razloga, predložiti da neko drugo tijelo za koje se nada da niko neće moći imati uticaja, bavi predstavkama i pritužbama građana, pa će ponovo predložiti da to radi posebno tijelo, jer ovaj Odbor to nije radio, da li zahvaljujući tom Mišljenju ili tako dalje. Ta norma je nešto što je proizašlo iz njenog predloga za posebnim tijelom, pa je to dodato Odboru za ljudska prava. Predlagala je da se time bavi posebno tijelo, da se na osnovu predstavki daju sugestije državnim organima, u odnosu na primjenu zakona uočavaju česte pojave koje proizvode određene posledice po građane, ali i da daje samoj Skupštini povratnu informaciju koji su to zakoni na koje se najčešće odnose predstavke i pritužbe građana, kako bi poslanici preispitali svoj dio posla, a to je donošenje zakona. Rekla je da ovo nije jedini Odbor koji postoji u uporednim praksama koji se time bavi, ali je jedini Odbor koji je zamislio da može da bude „kurir“, a posle toga viša instanca Ombudsmanu. Saopštila je da su prekršili Poslovnik, ako će precizno, ali su prekršili i Zakon o Zaštitniku, a pomalo i Ustav Crne Gore kad je to Mišljenje u Odboru donešeno, jer ona za takvo nešto ne bi mogla u životu da glasa. Naglasila je da svako od poslanika ima pravo da predloži izmjenu i dopunu dnevnog reda, kao i brisanje bilo koje tačke sa predloženog dnevnog reda, a tumačiti da ona krši Poslovnik time što koristi pravo koje svakodnevno svako od njih koristi je krajnje nekorektno, ali je tražila da joj se dozvoli da kao pravnik bolje poznaje Poslovnik i način na koji se krši ili poštuje, nego Predsjednik.

Predsjednik je saopštio da će uvijek dozvoliti da poslanica Jonica pravo bolje poznaje, nego on i pravници uvijek znaju šta treba reći o nekom Zakonu, navodeći da su i ovdje prvo donijeli normu, a sad kaže da to nije ta norma koju su donijeli. S druge strane, još kad je donešena ta norma i kad je postala sastavni dio Poslovnika Skupštine Crne Gore, tu normu je bilo teško ostvariti, posebno u okvirima Odbora za ljudska prava i slobode. Zbog tih činjenica donijet je Zaključak i zbog Institucije Ombudsmana kao samostalne institucije da se ne ulazi u ingerencije Institucije Ombudsmana. Dr Duković je naveo da ta norma, koliko god da je dobra ili koliko god da je loša, dok je na snazi, mora se poštovati. Poslanica Jonica sad traži da se izbriše i apsolutno je pravo svakog poslanika da se izjasni.

Poslanik mr Dritan Abazović je prokomentarisao da su mediji prisutni i da se niko ne plaši glasanja i toga što će se u zapisniku evidentirati kako je ko glasao, nije protiv toga, ali nije vidio da je to do sada bila praksa da se pojedinačno evidentira kako je ko glasao. Ako jeste do sada bila to praksa, saglasan je. Ovo sada pobuđuje njegove sumnje u odnosu na Predsjednika Odbora, bez ikakve potrebe, jer su mediji prisutni, uključene su kamere, svako će vidjeti, a na kraju krajeva niko se ne plaši, niti skriva od svog glasanja, ali ne zna zašto je Predsjednik to naglasio.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je još jednom rekao da tvrdi da se krši Poslovnik i ono što je i poslanik Abazović podržao na samoj sjednici kada su Zaključci potvrđeni.

Na pitanje poslanika Abazovića kojeg datuma je to bilo, Predsjednik Odbora je saopštio da je to Zaključak od juna 2012. godine, a na početku rada ovog saziva kod prijema prve predstavke, o čemu će dostaviti Zapisnik sa te sjednice, i poslanik Abazović je podržao ove Zaključke. Zbog pomenute odredbe koja postoji u Poslovniku misli da treba da se jasno evidentira kako je ko glasao, jer je on kao Predsjednik najodgovorniji za zakonitost rada ovog Odbora u skladu sa ovlašćenjima, odnosno Poslovnikom Skupštine Crne Gore koji su svi jednoglasno usvojili.

Predsjednik Duković je stavio na glasanje predlog poslanice Snežane Jonice o brisanju druge tačke sa Predloga dnevnog reda:

2. OBAVJEŠTENJE I POZIV NVO "UPIS"- UDRUŽENJE PRIREĐIVAČA IGARA NA SREĆU CRNE GORE, broj 00-63-8/14-33/1 od 16. oktobra 2014. godine, a povodom:
- PREDSTAVKE NVO "UPIS", br.00-63-8/13-45, od 9.oktobra 2013. godine,
- URGENCIJE/ZAHTJEVA ZA ODGOVOR O PREDSTAVCI NVO "UPIS", br. 00-63-8/14-24, od 2. jula 2014. godine i
- POZIVA DA SE POSTUPI PO PREDSTAVCI NVO "UPIS", sa opširnom argumentacijom, br. 00-63-8/14-33 od 25. septembra 2014. godine.

Predlog poslanice Snežane Jonice da se briše Tača 2 iz Predloga dnevnog reda podržali su poslanici opozicije, Bošnjačke stranke i Socijaldemokratske partije (pet "za", dva "protiv" i jedan "uzdržan"), poslanici: prim. dr Izet Bralić, Kemal Zoronjić, dr Ljiljana Đurašković, Snežana Jonica i mr Dritan Abazović.

Protiv predloga za brisanje Tačke 2 bili su poslanici: dr Halil Duković i doc. dr Srđa Popović.

Uzdržana je bila poslanica Ljerka Dragičević.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je konstatovao da je predlog poslanice Snežane Jonice da se Tačka 2 briše iz Predloga dnevnog reda prihvaćen većinom glasova, te je ova Tačka izuzeta iz Predloga dnevnog reda 37. sjednice.

Za sjednicu je jednoglasno utvrđen sledeći

DNEVNI RED:

1. PREDLOG ZAHTJEVA ZA DODJELU BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZAŠTITNIKU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE ZA 2015. GODINU (član 53 stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore – "Službeni list CG", br. 42/11 i 32/14);

PRVA TAČKA- PREDLOG ZAHTJEVA ZA DODJELU BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZAŠTITNIKU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE ZA 2015. GODINU (član 53 stav 2 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore – "Službeni list CG", br. 42/11 i 32/14)

Predsjednik Odbora je saopštio da povodom ove tačke Dnevnog reda daje riječ predstavniku institucije Ombudsmana da obrazloži Predlog zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2015. godinu.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Šučko Baković je pozdravio prisutne i istakao da on nije predstavnik institucije, već Ombudsman Crne Gore. Saopštio je da je puno toga rečeno i zamolio Odbor da kad je već otvorena rasprava njemu da mogućnost se obrati povodom tačke koja je skinuta iz Predloga dnevnog reda.

Predsjednik Odbora je saopštio da isključivo pravo razmatranja po tački dnevnog reda imaju poslanici i zamolio je Zaštitnika, uz napomenu da ta tačka nije tačka Dnevnog reda i da vjeruje da će biti prilike da se otvori rasprava o ovoj tački, ali se moraju pridržavati Dnevnog reda. Ako se otvori ta tačka Dnevnog reda, onda će biti reagovanja i odgovora i misli da će ući u nešto što nije tema sjednice. Misli da su jasno donijeli odluku, demokratski, većinski i da se razmatra samo jedna tačka Dnevnog reda- Budžet Ombudsmana za 2015. godinu, da je prethodno ispoštovao sve poslanike i dao im mogućnost da iznesu svoje mišljenje. Zamolio je

Zaštitnika da se pridržava Dnevnog reda, da se ne otvara ta rasprava, biće prilika da se ta rasprava otvori i vjeruje da će onda znati da dođu i do boljih rješenja i saznanja u ovom procesu.

Zaštitnik je saopštio da je samo molio Odbor da se obrati povodom navedene tačke i da to nije predložio budući da ne zna kako glasi Poslovnik, jer on zna da to nije tačka Dnevnog reda, ali puno toga je rečeno što može biti štetno za Instituciju i on se i sada tome ozbiljno protivi, ali će poslušati. Istakao je da je puno toga rečeno da Ombudsman nije zakonito radio.

Predsjednik Odbora je zamolio da budu maksimalno korektni, nije tačka dnevnog reda, a ako će opet da je uvedu, onda neka predlože da se ponovo glasa dnevni red, jer on nema ništa protiv, ali ako neće, onda je zamolio da se radi po usvojenom Dnevnom redu. Predsjednik Odbora je još jednom ponovio da se treba pridržavati utvrđenog Dnevnog reda i kazao da je dao mogućnost svim zainteresovanim poslanicima da iznesu svoje mišljenje, a ukoliko bi se insistiralo na vraćanju druge tačke na Dnevni red, to bi iziskivalo novo glasanje.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je izjavio da će se držati Dnevnog reda, jer poštuje Odbor, ali žali što nije pružena šansa Ombudsmanu da iznese svoj stav povodom nekih mišljenja koja su ovdje iznijeta, a koja mogu štetiti radu Institucije Ombudsmana.

Predsjednik Odbora je odgovorio da ga je većina spriječila u tome, jer je većina izglasala da ta tačka ne bude tačka Dnevnog reda i misli da je Ombudsman toga svjestan, navodeći da ga nijesu, makar on nije spriječio u tome, jer je bio jako zainteresovan da se o toj tački raspravlja, ali ga je većina spriječila. Još jednom je ponovio da ga je većina spriječila, što Ombudsman kao čovjek na čelu jedne jako značajne Institucije treba da zna. Zamolio je Zaštitnika da se vrati na tačku Dnevnog reda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je saopštio da će poštovati utvrđeni Dnevni red, što je i njegova obaveza, uz opasku da mu je veoma žao, kako je predsjednik Odbora rekao, da je lično bio zainteresovan da se raspravlja o ovome, što mu je malo neshvatljivo.

Dr Halil Duković je na taj komentar odgovorio da on, u svojstvu Predsjednika Odbora, mora imati uvid u sve što se dostavi ovom Odboru i dodao da se nikada ni prema jednoj inicijativi, niti predstavi nije neozbiljno odnosio, već jako zainteresovano i saopštio je mišljenje i drži se tog mišljenja. Kazao je da Bakovića njegova izjava ne treba da čudi, već, kako smatra, možda je on trebao da ga podrži u tome, jer se radi o diskriminaciji, a Ombudsman je Institucionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije. Predsjednik Odbora je još jednom ponovio da je većina odlučila da se o toj tački Dnevnog reda ne raspravlja, jer da je ta tačka usvojena, Ombudsman bi imao uvodno izlaganje, ali većina nije dozvolila i opet je zamolio Ombudsmana da se pridržava Dnevnog reda.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore Šučko Baković je saopštio da je Predlogom zahtjeva za budžet Ombudsmana za 2015. godinu traženo 685.963,14 €, od čega se za bruto lične dohotke za 2015. godinu odnosi 512.815,64 € ili 75 % od ukupno traženih sredstava. U poređenju sa 2014. godinom, odnosno sa važećim budžetom kojim je Zaštitniku dodijeljeno 526.160,26 €, uvećanje navedeno u Zahtjevom za budžetska sredstva u 2015. godini iznosi 159.802,88 €. Baković je ponovio da je za bruto lične dohotke traženo 75 % sredstava, i dodao da je za ostale izdatke traženo 173.147,50 €, od čega za kapitalne izdatke 21.500,00 € ili 12% ostalih troškova. Za ostale aktivnosti u Instituciji zatraženo je 151.647,50 € ili 22 % od ukupnog iznosa zahtijevanih sredstava. Ukoliko se iznos za ostale troškove podijeli prema broju sada zaposlenih i budućih zaposlenih koji moraju biti zaposleni u ovoj i narednoj godini, shodno Akcionom planu Vlade Crne Gore za Poglavlje 23, po jednom zaposlenom otpadao bi iznos od 4.738 € za 12 mjeseci, mimo ličnih dohodaka. Naveo je da je Institucija Ombudsmana prilikom sastavljanja ovog Zahtjeva za budžetska sredstva veoma ozbiljno imala u vidu smjernice koje je dalo Ministarstvo finansija, prema kojima je trebalo da se nastoji da budžet ne bude veći u odnosu na budžet za tekuću godinu, odnosno da se budžetska sredstva smanje. Međutim, iako su se, kako kaže Baković, veoma racionalno uzele u razmatranje smjernice Ministarstva

finansija, Institucija Ombudsmana je tražila povećanje, u prvom redu zbog nužnog povećanja zaposlenih što je propisano Akcionim planom za Poglavlje 23, jer Institucija želi da jača svoje kapacitete u oblasti antidiskriminacije i prevencije torture. Ombudsman je mišljenja da se krajnje odgovorno pristupilo ovom zadatku, da su tražena realna sredstava i naglasio da su imali u vidu i ekonomsko stanje Crne Gore. Ukoliko se želi da se odgovori mandatu Institucije koji je veoma širok i da se ispune obaveze koje zahtjeva Evropska komisija, sa predloženim budžetskim sredstvima, Zaštitnik smatra da mogu da se ispune sve planirane aktivnosti koje su u Zahtjevu detaljno obrazložene. Baković je dodao da on neće govoriti pojedinačno o svakoj stavci i obrazlagati opredijeljene iznose, već je taj zadatak prepustio sekretarki Institucije Ombudsmana, Zdenki Perović.

Sekretarka Institucije Ombudsmana, Zdenka Perović je kazala da je osnova za povećanje budžeta za sljedeću godinu Akcioni plan Vlade Crne Gore i predviđeno povećanje broja zaposlenih za 2013., 2014. i 2015. godinu. Ona je objasnila da pominje 2013. godinu, jer se iz objektivnih razloga nije moglo popuniti jedno mjesto u Odsjeku za zaštitu od diskriminacije, s obzirom da iz dva pokušaja nijesu uspjeli dobiti kvalitetan kadar. Dodala je da je jedno radno mjesto upražnjeno, jer je u aprilu 2013. godine zaposleni napustio to radno mjesto i prešao na drugo. Zaključila je da postoje dva upražnjena radna mjesta u 2013. godini i dodala da je u 2014. godini, po Akcionom planu, propisano da se zaposle tri nova savjetnika. Sekretarka Institucije Ombudsmana je posjetila da se 13. decembra 2013. godine razmatrao budžet za tekuću godinu, a da je Predlog Ministarstva finansija oko 2.000 € manje nego što je bio za prethodnu godinu. Ona je tada upozorila na Akcioni plan Vlade i mjere koje su predviđene tokom 2013. godine. Podsjetila je da je predlog Nikole Vukićevića iz Ministarstva finansija prošle godine bio da, pošto je to već bio Predlog zakona o budžetu za 2014. godinu, ne vrše izmjene Predloga zakona, već da, kada se krene u te mjere, tokom godine, obezbijede sredstva iz tekućih budžetskih sredstava za pomenuta tri nova službenika. Zaključila je da je u decembru prošle godine dogovoreno zapošljavanje ukupno pet službenika, dva iz 2013. i tri iz 2014. godine. Kazala je da to još uvijek nije urađeno, ne želeći da ulazi u detalje, ali ostavljajući mogućnost da isto obrazloži ukoliko bude potrebno. Broju od dva službenika za 2013. godinu i tri za 2014. godinu, dodala je brojku od četiri službenika za 2015. godinu, što znači da je stanje na današnji dan takvo da treba da se primi još devet službenika. Zdenka Perović je objasnila da u budžetu postoje sredstva za dva službenika iz 2013. godine, a prikazano je uvećanje za sedam službenika – za 2014. i 2015. godinu. Dodala je da su, osim plata, uzete u obzir stavke koje prate svakog zaposlenog, tako da po tom planu, potrebno je nešto manje od 5.000 €, preciznije oko 4.700 € po zaposlenom, za osnovne aktivnosti za Zaštitnika, za Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture i Institucionalnog mehanizma za zaštitu od diskriminacije.

Skrenula je pažnju na osmu stranu Obrazloženja Zahtjeva za Budžet za 2015. godinu, sa ciljem da Odbor upozna sa određenim problemom. Naime, 2011. godine, kada je donešen Zakon, i kada je Zaštitnik određen za ova dva mehanizma, Institucija Ombudsmana se obratila nadležnom Ministarstvu za obezbjeđenje prostora i sredstava s obzirom na nove nadležnosti. Ukazala je da Nacionalni mehanizam za prevenciju torture mora biti i fizički odvojen od Institucije Zaštitnika i dodala da to još uvijek nije odrađeno, iako su se tim povodom dva puta obraćali i pisali urgenciju. Obavjestila je da su se obratili kada su bili u saznanju da je UN napustio jedan prostor, prilikom napuštanja poslovne zgrade, čime je time ostao upražnjen adekvatan prostor, ali nijesu dobili odgovor. U međuvremenu je dio prostora izdat, pa u junu mjesecu su se ponovo interesovali za prostor. Navela je podatak da se prvim zahtjevom tražilo 150 metara kvadratnih – po tri kancelarije za svakog od ova dva mehanizma, uz prateći prostor. Zdenka Perović je objasnila da su se ponovo obratili Ministarstvu finansija nakon saznanja da je oko 70 metara kvadratnih, odnosno tri prostorije, ostalo upražnjeno, u cilju rješavanja problema sa prostorom. U međuvremenu, i taj prostor je izdat, a prijem novih službenika zahtjeva prostor. Kazala je da je preko Uprave za kadrove raspisan oglas za pet radnih mjesta za 2013. i

2014. godini i da će vidjeti da li će dobiti kvalitetan kadar. Zaključila je da neće čitati Obrazloženje Zahtjeva za Budžet za 2015. godinu, jer su ga svi poslanici dobili.

Nikola Vukićević, Generalni direktor Direktorata za budžet je pozdravio prisutne u ime Ministarstva finansija i ministra Žugića i uputio izvinjenje zbog njegovog odsustva prouzrokovanog sjednicom Vladine zajedničke Komisije na kojoj se raspravlja o Nacrtu zakona o budžetu Crne Gore za 2015. godinu, ali se nada da će biti prilike da se tokom naredne rasprave na Odboru vezane za Budžet Zaštitnika i on uključi u raspravu. Istakao je da su imali prilično tešku raspravu na sjednici Vlade. Istakao je, kao što su poslanici već mogli vidjeti na portalu Vlade gdje je Nacrt zakona o budžetu za 2015. godinu, da će za narednu godinu nedostajati sredstva kada se uključi početak gradnje auto-puta i otplata zajmova koji su uzeti u periodu 2009-2010 u iznosu 638 miliona eura. Više od 400 miliona novih sredstava mora da se obezbjedi da bi se finansirao nivo potrošnje koji je planiran Nacrtom zakona o budžetu za 2015. godinu i koji je 412 000 eura. Broj zaposlenih je 25 i u Predlogu za narednu godinu su planirali da se sredstva u budžetu povećaju za još jednog zaposlenog, tako da misli da u okviru postojećih sredstava za bruto zarade postoji mogućnost da se taj broj zaposlenih predviđenih Akcionim planom za 2013. i 2014. zaposli. Vukićević je podsjetio da je Parlament u aprilu 2014. godine donio Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je limitiran mogući porast troškova iz godine u godinu. Naglasio je da su 2012. godine bruto zarade u Instituciji Zaštitnika bile 313 000 € kada je broj zaposlenih bio 26, a da su u 2013. bruto zarade iznosile 410.000 €, a broj zaposlenih je takođe bio 26. U 2014. godini troškovi su bili 412.000 €, a broj zaposlenih je bio 25 i naveo da su u Predlogu za narednu godinu planirali da se sredstva u budžetu povećaju za još jednog zaposlenog. U okviru postojećih sredstava za bruto zarade postoji mogućnost da se broj zaposlenih predviđenih Akcionim planom za 2013. godinu zaposli.

U vezi s prostorom, kazao je da se tu nije moglo izaći u susret i dodao da veliki broj organa državne uprave i institucija koje je osnovala Skupština ima problema sa smještajem, a da je Ministarstvo finansija jedna od institucija sa najvećim problemom nedostatka prostora. Nikola Vukićević je upoznao prisutne sa činjenicom da je analizom prostora koji koristi Zaštitnik ljudskih prava i sloboda zabilježeno da je kvadratura po zaposlenom iznad prosjeka u odnosu na sve ostale organe i da su izdaci koji se izdvajaju za rentu na mjesečnom nivou od 12,07 € po metru kvadratnom iznad Zaključka Vlade kojim je Vlada limitirala cijenu za sve prostore na maksimalno 10 € po metru kvadratnom, radi uštede u budžetu. Vukićević je pojasnio da tu nijesu mogli da nađu niti raspoloživa sredstva, niti su smatrali da treba da uđu u tu proceduru, a ovaj Odbor je taj koji će da naloži ili ne naloži Ministarstvu finansija da se uđe u tu proceduru, samo je želio iskazati njihov oprez po tom pitanju i na ovom mjestu.

U raspravi su učestvovali poslanici: doc.dr Srđa Popović, Snežana Jonica, dr Ljiljana Đurašković, Kemal Zoronjić, dr Izet Bralić, mr Dritan Abazović i dr Halil Duković.

Poslanik doc. dr Srđa Popović je ocijenio da je riječ o ozbiljnoj tački i kazao da se mora biti realan u sagledavanju trenutnog stanja u Crnoj Gori i budžeta. Nije tu da brani Vladu Crne Gore i budžet, ali je konstatovao da uvijek kad se govori o finansijama, ne može da ne pomene prosvetu i položaj prosvetnih radnika, jer je tu radio 30 godina i uvijek mu je provjetni radnik i njegovo stanje pred očima. Ne želi da kaže da ne treba sve ovo što je Zaštitnik ljudskih prava planirao za iduću godinu, ali je mišljenja da nije realna bila procjena da sredstva treba uvećati za jednu četvrtinu. Ako je prošle godine bilo 650 000 eura, ove godine još 159 000 više, misli da to nije bila realna procjena i nije siguran da to može da se ostvari. On je kazao da mu nije jasno zašto nijesu uposlili dva službenika tokom 2012/2013. godine ukoliko su u budžetu bila opredijeljena sredstva. Ako je isti broj zaposlenih 2012. i 2013. godine, zašto se sredstva u 2013. godini za lične dohotke povećavaju za punih 100.000 €. Takođe, ukoliko se i prosvjetnim radnicima i ostalima savjetuje da se nađu sredstva iz unutrašnjih rezervi, poslanik Popović smatra da se isto može učiniti i za vozilo za Instituciju Zaštitnika, a ne da se izdvajaju sredstva za nabavku novog, cijeneći da automobil koji je star 9 godina ne treba da bude rashodovan. Smatra da zahtjevi nijesu realni, odnosno nije realno očekivati da sve što nije realizovano tokom

2012, 2013. i 2014. godine treba nadoknaditi i realizovati 2015. godine. Smatra da treba naći mjeru. Doc. dr Srđa Popović je izrazio uvjerenje da korisnici budžetskih sredstava uvijek traže više, nadajući se da će dobiti makar pola od toga i treba biti realan, a uvijek se traži više, dobije manje i izrazio je nadu da će se naći srednja mjera.

Predsjednik Odbora dr Duković je saopštio da misli da traže srednju mjeru između realnog i mogućeg i izrazio nadu da će se uspjeti u tome.

Poslanica Snežana Jonica je podsjetila da je Zakonom o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore predviđeno da ovaj Odbor utvrđuje Predlog budžeta za Instituciju Ombudsmana baš zbog toga da bi odluka Odbora bila vezana za ono što je procjena ovog Odbora da je potreba Crne Gore vezano za instituciju Zaštitnika i ovo je prilika da se ono o čemu je bilo riječi iskaže na pravi način. Prilika je da konstatuju da su do sada davali predlog budžeta za instituciju Ombudsmana, a nakon toga, makar neki od njih, glasali za manji predlog od toga, onaj koji je predložila Vlada i time pokazali, oni koji su tako glasali, da imaju veće razumijevanje za to kako Vlada tumači potrebe Institucije, nego kako poslanici tumače potrebe institucije Ombudsmana. Jonica je takođe podsjetila da su izmjenama Zakona o Zaštitniku ovoj Instituciji dali dvije jako velike i važne nadležnosti, od kojih je jedna bila tema do malo prije, a to je da je Zaštitnik Institucionalni mehanizam za zaštitu od diskriminacije, a da mu, u suštini, nimalo nijesu povećani kapaciteti. Poslanica Jonica je podsjetila da se baš na ovom Odboru pričalo da li zaštitom od diskriminacije treba da se bavi posebna institucija ili Zaštitnik, imali specifično razmišljanje da je odluka da to treba da radi Zaštitnik baš zbog toga što bi to bilo rentabilnije, nego da se formira posebna institucija. Jonica je napomenula da su predstavnici Venecijanske komisije ocijenili da su novac i resursi za rad kada je u pitanju zaštita od diskriminacije potrebni u jednakoj količini u ovoj instituciji ili u posebnoj instituciji ako zaista želite ozbiljno time da se bavite. Jonica je konstatovala da ukoliko bi se uporedio budžet za dvije uzastopne godine, u kojoj nijesu i u kojoj jesu te nadležnosti kod Ombudsmana, data je ista suma novca i iste mogućnosti za rad za troduplo veći posao. A prije toga kada su imali samo osnovne nadležnosti institucije Ombudsmana propisane Zakonom, postojalo je mišljenje Evropske komisije da treba jačati finansijske, kadrovske i sve druge resurse Institucije. Smatra da je vrijeme da se Odbor ponaša na način propisan Zakonom o Zaštitniku, a to je da Odbor utvrđuje Predlog, a ne da se radi kao prošle godine kada je prihvaćeno ono što je bio zahtjev Ombudsmana, koji je bio veći od onoga što je konačno dato Ombudsmanu budžetom, a onda dijelom glasali za ono što je dala Vlada. Snežana Jonica je ocijenila da je neophodno ocijeniti da li je Institucija Ombudsmana u ovom momentu potpuno finansijski i kadrovski osposobljena da radi ono što se od njih traži, a ukoliko nije, da se prepozna da li je ovo što je sugerisano od strane Ombudsmana da može da bude Predlog Odbora, nešto što obezbjeđuje da oni kažu da mogu u punom kapacitetu da rade svoj posao i da li poslanici da stanu iza toga do kraja priče.

Poslanica Jonica smatra da se malo zakasnilo sa utvrđivanjem predloga, jer, ako je dobro razumjela, predstavnici Ministarstva finansija su kasnili, jer je istog dana prezentacija Predloga budžeta, pa je Odbor trebao ovo da uradi prije dva mjeseca, a Odbor tek utvrđuje Predlog za Ombudsmana iako je već utvrđeno koliko će se dati Ombudsmanu. To je pitanje za Odbor, baš zbog priče o nadzoru nad radom Institucije, o čemu se svesrdno pričalo kao o ulozi Odbora. Jonica u potpunosti podržava iznos koji je dobijen kao Predlog iz Institucije Ombudsmana, jer joj to daje za pravo, pri čemu smatra da su u Instituciji Ombudsmana precijenili sebe, da će sve ono što se očekuje od njih ili što će možda ovaj Odbor tražiti od njih moći da urade u okviru ovog iznosa koji su predložili. Saopštila je da su ga oni predložili, a da ih ona neće učiti da treba taksativno da definišu poslove koje treba da rade po zakonima koje su poslanici u Skupštini donijeli, ali ako se izbere da Institucija Ombudsmana dobije ovaj iznos tražiće da donose posebne izvještaje, da godišnji izvještaj sadrži sve ono što misli da treba da sadrži, da imaju dane Ombudsmana u raznim gradovima kako bi se još više približila Institucija građanima. Da bi imala pravo da na takav način iskazuje prilikom godišnjeg izvještaja ili prilikom traženja posebnih izvještaja ulogu institucije Ombudsmana, ona će podržati ono što iz Institucije

Ombudsmana traže, reći im da to nije dovoljno za ono što ona zna da je Zakonom propisano da treba da rade, ali da je ovo najmanje što Odbor treba da utvrdi kao predlog za instituciju Ombudsmana, ali ne samo da ovdje utvrdi reda radi, pa da „prećuti“ kad Vlada da manje, nego da traži da Vlada utvrdi ovoliko i da onda nakon toga poslanici iskažu očekivanja unutar Institucije Ombudsmana šta je sve potrebno unutar nadležnosti da rade već kroz sledeći godišnji izvještaj u jačoj i većoj formi, a ne da iskazuju razumijevanje zbog toga što im nijesu pružili kapacitete.

Poslanica Snežana Jonica je prokomentarisala Informativni pregled koji su dobili članovi Odbora, uz opasku da joj se ne zamjeri, govoreći da je čitajući taj materijal stekla utisak da neko u Odboru ili Službi Odbora mrzi Instituciju Ombudsmana. Dodala je da nije primjetila da se tako ažurno, kada se dobijaju neki nikakvi zakoni, prepoznaju greške i dobijaju u informativnom pregledu sugestije da imaju neke gluposti, ali notorne gluposti u članovima zakona koji su stigili, ali su ovdje dobili da su uočili da su promašili član Zakona i da su uočili u Informativnom pregledu da treba razmotriti da li je zahtjev za nabavku novog vozila osnovan – da li vozilo iz 2005. godine zaista može biti toliko dotrajalo da u njega nije isplativo ulagati. Jonica je iznijela stav da to nijesu njena očekivanja od stručne Službe, već su joj očekivanja da se Služba raspita i prouči koliko vozila i kakvih imaju Institucije Ombudsmana u regionu, u Srbiji, Bosni, Makedoniji i tako dalje. Navela je da nije primjetila da kada je predstavnik Fonda za manjine rekao da je u cilju podizanja ugleda manjina kupio automobil od 30.000-40.000 €, da je neko to u informativnom pregledu napisao ili se zapitao da li mu je potrebno baš auto od 30.000-40.000 € za podizanje ugleda manjina. Ona je zatražila jednak odnos prema svima i da ažurnost u pripremi bude onakva kakva je potrebna članovima Odbora. Za nju bi mnogo korisnije bilo da su u Informativnom pregledu bili podaci o strukturi budžeta u institucijama Ombudsmana u regionu i njihove nadležnosti i kako je to bilo u drugim državama, kako bi uporedila podatke i vidjela da li su se u Crnoj Gori u pravoj mjeri u okviru kompletnih sredstava jednako ponijeli prema Instituciji Ombudsmana, a ne da neko skreće pažnju na nešto što mu smeta kod Ombudsmana, a na drugim mjestima ne smeta, jer očigledno neko ne voli Ombudsmana trenutnog ili trenutno ne voli ni Instituciju.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je izrazio zadovoljstvo zbog činjenice da se informativni pregledi čitaju.

Poslanik doc. dr Srđa Popović je pojasnio da nijednom riječju nije rekao da zahtjev Ombudsmana nije opravdan za ova sredstva, ali isto tako ako se sagleda realna ukupna situacija u kojoj se Crna Gora nalazi i Budžet Crne Gore i dalje tvrdi i biće za to da nije realno očekivati da se budžetska sredstva u odnosu na prošlu godinu povećaju za četvrtinu. Misli da to nije realno. Što se tiče zahtjeva za nabavku vozila, mislio je da postoje rezerve u voznom parku Crne Gore da se nađe auto za Ombudsmana, nije smatrao da ne treba auto, ali da svi trebaju biti realni u nekim prognozama. Nijednog trenutka, a i dalje tvrdi da sve što je navedeno i te kako bi bilo dobro da se to realizuje, ali nije siguran da postoje uslovi da se u ovom obimu to realizuje.

Zamjenica predsjednika Odbora dr Ljiljana Đurašković je izjavila da smatra da bi Institucija Zaštitnika mogla u punom kapacitetu da odgovori izazovima i obavezama koje se od njih očekuju od Evropske komisije i poslanika, potrebno im je to omogućiti i to na adekvatan način, adekvatnim budžetom da bi imali i prostorni i ljudski kapacitet. S obzirom na širok dijapazon obaveza koje su im poslanici dali, a koje su oni preuzeli, ona će podržati ovaj Predlog.

Poslanik Kemal Zoronjić je naveo da poslanici Bošnjačke stranke kontinuirano i u potpunosti podržavaju jačanje kapaciteta institucija koje se bave ljudskim pravima i slobodama u Crnoj Gori, kako ljudskih, tako i finansijskih i materijalnih kapaciteta. To se ne odnosi samo na Instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, već i na Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo rada i socijalnog stanja, Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore, nacionalne savjete koji zaista

raspolažu nekim skromnim sredstvima, a od njih se traži jako puno. Zoronjić je pojasnio da podržavaju njihov kontinuirani zahtjev za jačanje iz razloga što od njih kasnije u potpunosti traže realizaciju, odnosno implementaciju rada iz njihove nadležnosti. Smatra da se jačanjem njihovog kapaciteta ispunjava Akcioni plan Vlade Crne Gore i otvoreno Poglavlje 23 koje je skoro otvoreno. S toga će podržati ovaj Predlog.

Poslanik dr Izet Bralić je ponovo citirao dio Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu, u kojem se kaže: *“Kapaciteti Kancelarije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda ostaju ograničeni u pogledu kako ljudskih tako i finansijskih resursa”*. Prokomentarisao je da je to ocjena onih koji vrše monitoring rada Ombudsmana i kompletno evropskog puta Crne Gore. Bralić je kazao da Socijaldemokratska partija želi da se taj put što je moguće više ubrza u 2015. godini. Iznio je činjenicu da krivična djela, postupci od prije desetak godina nijesu bili tretirani radom Ombudsmana i organa koji se bave zaštitom ljudskih prava i da je sve veći broj predmeta i postupaka i sve veći obim posla pred ovom Institucijom. Zaključio je da povećani obim posla i veća odgovornost trebaju da budu praćeni većim izdatkom iz Budžeta Crne Gore, pa će Socijaldemokratska partija podržati Zahtjev Institucije Ombudsmana za povećanje sredstava u 2015. godini.

Poslanik mr Dritan Abazović je izjavio da i on, kao i neke kolege, podržava Predlog koji je Ombudsman dostavio, navodeći da su naše najveće obaveze u Poglavljima 23 i 24 i iznio svoj stav da nezavisna Institucija Ombudsmana koja očigledno dobro radi svoj posao čim toliko nervira vlast, pa je u svakom slučaju treba podržati, pa i finansijski. Iako razumije finansijsku situaciju i finansijske poteškoće u kojoj je naša država smatra da 100.000 € nije ogromna suma u odnosu na cjelokupni budžet. Poslanik Abazović je saopštio da je tačno da zvuči čudno povećanje, s obzirom da nema generalnog povećanja, generalni napredak društva ne postoji, ali je zbog javnosti podsjetio da je Premijer u svom ekspozou rekao da će se završiti sa politikom stezanja kaiša s obzirom da ista nije pokazala neke dobre rezultate. Saopštio je da ne zna sad da li je to vraćanje na staro ili se steže kaiš ili ne steže, da li im se steže omča ili ne, to je nešto relativno. Radi se o 100 000 eura i misli da bez adekvatnih uslova ne možemo da gradimo institucije koje će da budu nezavisne i koje će u potpunosti moći da odgovore zahtjevima građana. On je ocjenio da najmanje što Odbor može da učini, iako će vjerovatno biti i amandmana i drugačijih razmišljanja, jeste da ono što je nadležnost Odbora shvati na taj način, pa ukoliko većina na plenumu ne misli da ovome treba dati bilo kakav prioritet, onda će se i sa tim složiti, ali podržava mišljenje da treba podržati ono što su dobili kao Predlog Ombudsmana. Poslanik Abazović je ohrabrio Instituciju Ombudsmana da nastavi da radi svoj posao još bolje, nego do sada.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Šučko Baković je prokomentarisao iznijete stavove predstavnika Ministarstva finansija, Nikole Vukićevića govoreći da je prethodni Plan prikazao detaljno pokriće zarada novoprimitljenih u ovoj godini. On je kazao da se isplate vrše preko Trezora i da ako bude novca, on ga neće sakrivati, a ukoliko isti bude nedostajao, on moli Odbor ili predstavnika Ministarstva finansija da se ta sredstva obezbijede. Naglasio je da Institucija Ombudsmana ima obavezu po Akcionom planu Vlade Crne Gore koji je proizišao iz pristupnih pregovora sa Evropskom unijom. Baković je podsjetio da je o tome razgovarano na sjednicama Odbora prošle godine, kao i na Savjetu za vladavinu prava i traženo je od Institucije da popuni kadar. On je kazao da se 2013. godine i ranijih godina ovo pokušavalo realizovati, bili su raspisani interni i javni oglasi, ali da nijesu dobili odgovarajući kadar, dodajući da po njihovom uvjerenju te osobe koje su se javile nijesu mogle odgovoriti zadacima koji su traženi od njih. Misli da je sada bolje što ti ljudi nijesu primitljeni koji nijesu bili odgovarajući za Instituciju, taj novac nijesu između sebe podijelili, on je ostao u budžetu i ako nije potrošen on se na kraju slio u budžet kao višak. Saopštio je da su se racionalno ponašali i da moraju biti realni i ne mogu se ponašati kao vanzemaljci. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda je naglasio da ova Institucija nije jedina institucija u Crnoj Gori, ali da ako hoće da odgovore zahtjevima iz Akcionog plana i da se širi Institucija i ojača njen mandat, mora se povećati broj zaposlenih. Što se tiče plata, to je 70%,

to je gro sredstava. Ukoliko ne dobiju tražena sredstva, oni u 2015. godini neće moći da zaposle novoplanirane i plaši se da neće pokriti troškove za plate, zarade ovih novih koje će primiti u toku ova dva mjeseca.

Što se tiče sredstava za zakup prostora, Ombudsman je saopštio da, kada je on došao u tu Instituciju, došao je pred svršen čin, neko je u ime Institucije, ministarstava ili Uprave za imovinu zaključio ugovor sa sadašnjim vlasnikom prostora koji Institucija Zaštitnika ima. Naglasio je da on nije u tome učestvovao, a ako su prethodnici on o tome ne zna. Dobili su prostor na nivou prostora koji je ova Institucija ranije imala. Dodao je da oni niti su zaključili ugovor, niti plaćaju. Baković je naveo da u tom prostoru ima mnogo hodnika i da su za sada popunili maksimalno koliko mogu. Kako svaki zaposleni mora koristiti internet, isti je instaliran da bi mogao da se koristi i to od strane dvoje zaposlenih po kancelariji, ili troje u većim kancelarijama. Dodao je da je jedna sala za sastanke pretvorena u kancelariju. Istakao je da oni traže da tijelo koje je po Zakonu dužno da se bavi prevencijom torture, Nacionalni preventivni mehanizam, po stavovima Komiteta za prevenciju torture, mora biti fizički odvojeno radi nepristrasnosti u radu i da kroz svoj rad ne može imati fizičkih kontakata sa ostalim zaposlenim, iako je u okviru Institucije. Naveo je da su se dodavanjem dviju nadležnosti Instituciji takoreći, dvije nove institucije dodale ovoj Instituciji i to zahtijeva povećanje broja zaposlenih. Što se tiče povećanja broja osoba, istakao je da je u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu navedeno da Institucija Ombudsmana ima dosta osoblja, ali je pojasnio da postoji dosta administrativnog, tehničkog osoblja koje je naslijedio, a nikog novog nije primio. Saopštio je da je jedna osoba tražila da ide u prijevremenu penziju, jer ispunjava uslove, a kao što je navedeno u Zahtjevu za dodjelu budžetskih sredstava, traženo je da se odobri otpremnina za koju postoje sredstva u okviru budžeta za ovu godinu, jer nije popunjeno radno mjesto za jednog zamjenika, a za drugog zamjenika, kojem je prestao mandat, isplaćuje se naknada, jer po Zakonu ima pravo na primanje godinu dana po isteku mandata. Saopštio je da bi u ovoj godini mogli to da ispune, da otplate otpremninu iz sredstava predviđenih za zarade, ovog što do sada nijesu utrošili, ali im je potrebna prenamjena tih sredstava i potrebno im je odobrenje Ministarstva finansija. Saopštio je da su tražili to, a još uvijek nijesu dobili saglasnost. Na sugestiju sekretara Institucije Zaštitnika, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore je saopštio da su saglasnost dobili. Saopštio je da se mora uvećati prostor, jer kada su se preseljavali dobili su prostor iste kvadrature kao što su imali i to je bio Zaključak Ministarstva finansija koji su ispoštovali. Ne traže da isključivo budu u toj zgradi, oni traže pristojan prostor, na pristojnoj lokaciji, a to može biti i u objektima države Crne Gore, ne traže da se mora iznajmljivati prostor. Ali ako prime ljude, moraju obezbjediti uslove za rad.

Ombudsman se osvrnuo na konstatacije poslanika Srđe Popovića i saopštio da misli da su zahtjevi realni.

Poslanik Popović je pojasnio da nije htio da kaže da su Zahtjevi nerealni, već da nijesu za ovo vrijeme.

Zaštitnik je istakao da je ranijih godina ova Institucija imala razumijevanje Odbora i nijesu bili institucija koja je ozbiljnije zakidana, što mora realno priznati. U vezi sa vozilom, saopštio je da je to staro vozilo i spremni su da ga ustupe Upravi za imovinu i dodao da je riječ o vozilu koje je koristila policija, koje je potpuno rashodovano i mnogo troši. Zaštitnik je kazao da su se oni obraćali Upravi za imovinu koja je imala određeni fond vozila, nakon što je Vlada donijela odluku da pojedina ministarstva ne mogu imati više od određenog broja vozila i tražili da im se iz tog postojećeg fonda dodijeli jedno vozilo. Saopštio je da im je potrebno jedno vozilo koje će imati više od pet sjedišta, za rad Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture, jer bi bilo iskorišćeno ne samo za prevoz predstavnika Institucije, već i angažovanih stručnjaka, tu su psihijatri, stručnjaci za sudsku medicinu, a da je dobijen odgovor da takvog vozila nema. Baković je saopštio da se ne mora kupiti novo vozilo, već se nabaviti i upotrebljavano vozilo koje je u pristojnom stanju i podvukao da to vozilo traži isključivo za Nacionalni mehanizam za prevenciju torture, to je obaveza, svi u okruženju to imaju. Dodao je da to vozilo neophodno da

bi mogli putovati kao tim, a ne pojedinačno. Ombudsman je naveo da su oni u ovoj situaciji prinuđeni da koriste dva vozila, imaju duplu potrošnju goriva, angažuju dva vozača, a imaju samo jednog vozača koji je i kurir-dostavljač, tako da angažuju ljude iz Tijela da i oni voze, dodajući da je to prihvatljivo kada se radi o području Podgorice, ali kada se ide van tog područja, neprihvatljivo je i ne mogu tako raditi. Povodom navoda da je riječ o uvećanju od jedne četvrtine, saopštio je da se to uvećanje od 75 % odnosi na novoprimitelne. Baković je izjavio da ukoliko se odluči da im se ne daju ta sredstva, treba da ih oslobode obaveze, jer on ne želi da je odgovoran pred državom Crnom Gorom da nije ispunila obaveze iz Preporuka Evropske komisije, a i da nema tih preporuka institucija mora da funkcioniše. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda je zaključio da Predlog zahtjeva za budžet predstavlja minimum i mišljenja je da su bili krajnje realni. Ukoliko Institucija dobije tražena sredstva, trudiće se i nastojati da odgovore svojim obavezama, a na kraju to se od njih traži i dužni su da tako postupe, a u kojoj mjeri to će cijeliti ovaj Odbor i Skupština prilikom podnošenja izvještaja o radu.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković se osvrnuo na digresiju poslanika Abazovića da institucija Ombudsmana nervira vlast i podsjetio da kada je postavljan gospodin Baković za Ombudsmana, za njega su glasali predstavnici vlasti, a opozicija je bila protiv i tvrdili su da će Ombudsman raditi za Demokratsku partiju socijalista. Poslanici vlasti su tada tvrdili da postavljaju profesionalca koji će raditi svoj posao, što znači da danas potvrđuju tu njihovu činjenicu.

Nikola Vukićević, predstavnik Ministarstva finansija, bez bilo kakve želje da utiče na to kako će se Odbor izjasniti o budžetu, ocijenio je da je neophodno razjasniti o kojim ciframa se govori. On je već rekao koliko je povećanje bilo u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu, a broj zaposlenih je ostao isti. Vukićević je kazao da u 2014. godini, do kraja godine, u odnosu na broj trenutno zaposlenih na poziciji bruto zarada ostaće preko 80000 eura, ako bi uzeli varijabilu to bi bilo preko 90 000, što bi značilo da je u 2014. godini preko 90.000 € više planirano nego što će biti potrošeno. Kad bi se to uzelo u obzir i uzajaman odnos budžeta koji je planiran za ovu godinu i budžeta koji se traži za 2015. godinu, vidi se da to nije povećanje ni za četvrtinu, ni za trećinu, već za 60 %, dakle, sa 430.000 € na 680.000 €. Izrazio je sumnju da sa tolikim povećanjem bilo koja institucija u sistemu može da apsorbuje to povećanje budžeta, da može da ga potroši na kvalitetan način.

Na završetku rasprave, predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode, dr Halil Duković je kazao da Odbor samo utvrđuje Zahtjev na Predlog Ombudsmana koji upućuje Ministarstvu finansija, a konačna odluka o tome će se donijeti na raspravi o budžetu. On je podsjetio da se do sada nikad nije desilo da je Odbor Predlog Ombudsmana u ovoj početnoj fazi izmijenio i da neće ni sada, odnosno da će se ovakav Zahtjev, kao stav Odbora, uputiti Ministarstvu finansija. Duković je ocijenio potrebnim da svi skupa sagledaju ono što je stvarno realno izvodljivo, od onog što su činjenice što svakog opterećuju i da bi svi voljeli da Ombudsman ima budžet ne 680.000 €, već milion eura, kao i da bi vjerovatno svi podržali predlog za povećanja plata u zdravstvu i prosvjeti, ali sve to treba da ostvari Vlada, odnosno Ministarstvo finansija. Dodao je da se svi moraju uklopiti u Budžet, da se isto što ravnomjernije raspodijeli, ne dovodeći u pitanje funkciju bilo kog organa, a posebno Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Predsjednik Odbora je izrazio uvjerenje da će se i na sjednici na kojoj će se definitivno utvrđivati Predlog budžeta imati razumijevanja za ove činjenice i predložio je da se Predlog zahtjeva koji je dostavila Institucija Ombudsmana uputi kao Zahtjev Odbora za ljudska prava i slobode Ministarstvu finansija, a da se nakon detaljne analize i predloga Ministarstva finansija, odluči u interesu prije svega Institucije Ombudsmana, jer je cilj da ta Institucija bude prije svega nezavisna, da ima materijalna sredstva koja mora imati da bi ispunila čak i one obaveze prema Akcionom planu, kako je rekao Ombudsman, i to je jako bitno, kao i da znaju činjenicu da je to Ministarstvo finansija baš dio te Vlade koja je donijela Akcioni plan. On je izrazio nadu da će se naći rješenje na zadovoljstvo svih.

Predsjednik Odbora za ljudska prava i slobode dr Halil Duković je predložio da se Predlog koji je sačinila Institucija Ombudsmana uputi kao Zahtjev Ministarstvu finansija.

Predsjednik Odbora je konstatovao da je **većinom glasova** (7 „za“, 1 „uzdržan“) **usvojen Predlog zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2015. godinu** i Odbor upućuje pomenuti Zahtjev Ministarstvu finansija. Predlog su podržali poslanici: dr Halil Duković, doc. dr Srđa Popović, dr Izet Bralić, Kemal Zoronjić, Snežana Jonica, mr Dritan Abazović i dr Ljiljana Đurašković. Uzdržana je bila poslanica Ljerka Dragičević.

Poslanica Snežana Jonica, navodeći da je pomenula to kada se pričalo o dnevnom redu, ako dobro pamti, zajedno je to usvojeno u Programu rada Odbora za ovu godinu i navodeći da se primiče usvajanje budžeta i sve ono što slijedi, zamolila je kolege poslanike da se nađe termin tokom novembra da naprave kontrolno saslušanje koje se tiče funkcionisanja Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i naročito načina trošenja novca i načina utvrđivanja prihodne i rashodne strane u Budžetu kada je u pitanju novac koji se sliva u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Saopštila je da godinu i po priča o tom kontrolnom saslušanju, u Programu je rada za ovu godinu i ako se to ne uradi u novembru, onda nema svrhe ni da se radi, jer će onda imati i sledeću godinu u kojoj sredstva koja su namijenjena licima sa invaliditetom neće biti iskorištena za njih.

Predsjednik je odgovorio da je to planirano Programom rada, tako da se to može staviti, nije nikakav problem.

Poslanica Jonica je naglasila da je u pitanju veoma važna tema, jer je riječ o ranjivoj grupaciji, radi se o veoma velikoj sumi novca koja se usmjerava njima, a ne utroši se, pa je zamolila da se ustanovi termin koji odgovara svim poslanicima.

Poslanica Ljerka Dragičević se interesovala za planiranu posjetu Specijalnoj bolnici za psihijatriju Dobrota- Kotor, koja je bila predložena i prihvaćena, i trebala je da bude u septembru ili oktobru i zamolila da se ne zaboravi na tu posjetu.

Predsjednik Odbora dr Halil Duković je kazao da se neće zaboraviti na posjetu i da će ona biti realizovana istog dana kada i posjeta Dječjem domu „Mladost“ Bijela.

Sjednica je završena u 15 sati i 45 minuta.

ZAPISNIK SAČINILA
SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković